

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Regio

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 14 februari 2017
Betreft Reactie op rapport Gronings Perspectief

Ons kenmerk
DGBI-DR / 17021859

Uw kenmerk
2017Z01932

Geachte Voorzitter,

In opdracht van Nationaal Coördinator Groningen (NCG) onderzoekt de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) sinds 2016 welke invloed aardbevingen hebben op de gezondheid, de veiligheidsperceptie en het perspectief op de toekomst van de Groningers. Het tweede wetenschappelijk rapport van dit onderzoek is op 7 februari 2017 gepubliceerd op www.groningsperspectief.nl. In de Regeling van Werkzaamheden van 7 februari 2017 heeft uw Kamer verzocht om een reactie op dit rapport (verzoek kenmerk 2017Z01932). Hierbij geef ik invulling aan dit verzoek.

De onderzoekers van de RUG concluderen onder andere dat de gezondheid van Groningers die meervoudige schade aan hun huis hebben in het afgelopen jaar is verslechterd. De onderzoekers doen daarom de aanbeveling concrete maatregelen te ontwikkelen om bewoners met meervoudige schade te ontzorgen. De conclusies en de aanbevelingen uit het rapport laten nogmaals de urgentie zien van gevolgen van de aardbevingsproblematiek in Groningen. Schade aan de woning heeft een grote impact op de bewoners. Met de start van de arbiter in 2016 en de bemiddelingsrol van de NCG bij complexe schade zijn de eerste stappen gezet om te komen tot verbeteringen, zeker bij meervoudige schades. Het rapport laat zien dat, ondanks deze maatregelen, er verdergaande stappen nodig zijn. In het meerjarenprogramma van de NCG, dat ik uw Kamer op 23 december 2016 heb gestuurd (Kamerstuk 33 529, nr. 321), staan meerdere voorstellen waarlangs de NCG de schadeafhandeling wil verbeteren. Dit betreft onder meer een vereenvoudiging van het proces voor kleine schades en een proef met een andere werkwijze van vaststelling van schades aan woningen. Het verder op afstand plaatsen van NAM is een belangrijk uitgangspunt bij de uitwerking van deze voorstellen. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet, dat ik in voorbereiding heb, is gericht op een sterkere publieke regie. Dit wetsvoorstel is thans voor advies aanhangig bij de Raad van State. Het onderzoek, maar ook de recente signalen vanuit de regio laten zien dat het noodzakelijk is om zo spoedig mogelijk te komen tot gewijzigde verhoudingen en een werkwijze waarbij NAM daadwerkelijk op afstand komt te staan.

De onderzoekers benadrukken dat het hebben van een sociaal netwerk positief is voor de gezondheid en bevelen aan om sociale netwerken waar mogelijk te versterken. Sociale cohesie en leefbaarheid zijn belangrijke thema's waarvoor

over een langere periode inspanningen vereist zijn om resultaten te bereiken. In het meerjarenprogramma van de NCG en de leefbaarheidsprogramma's die daar onderdeel van uitmaken, alsmede in het gemeentelijk beleid, is aandacht voor sociale samenhang, leefbaarheid en beschikbaarheid van voorzieningen. Het Loket Leefbaarheid is een voorbeeld van één van de leefbaarheidsprogramma's en biedt bewoners de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier hun leefbaarheidsinitiatief van de grond te krijgen. In de afgelopen twee jaar zijn meer dan 1000 aanvragen behandeld, waarvan er bijna 700 zijn goedgekeurd.

In het onderzoek wordt ook dieper ingegaan op de ervaren veiligheid van bewoners in het aardbevingsgebied en mogelijke oplossingen of maatregelen die het gevoel van veiligheid kunnen verbeteren. De meest genoemde redenen dat men zich onveilig voelt, hebben te maken met onzekerheid en zorgen over de toekomst, waaronder de kans dat de woning een toekomstige beving doorstaat. Schade aan de eigen woning speelt volgens de onderzoekers eveneens een belangrijke rol. Bewoners moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen huis. Schadeherstel en de versterking van de woning kunnen hier een positieve bijdrage aan leveren. In 2016 is gestart met een inspectie- en engineeringprogramma van 1.467 woningen en gebouwen. Op 7 december jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de eerste uitkomsten van dit programma en de noodzaak om vrijwel al deze gebouwen te versterken (Kamerstuk 33 529, nr. 319). De voorbereidingen daarvoor worden op dit moment samen met bewoners en gemeenten getroffen, waarbij de doelstelling is om in het vierde kwartaal de versterking van 500 woningen in uitvoering te nemen. Daarnaast zullen dit jaar 375 corporatiewoningen worden versterkt. Samen met de gemeenten en de corporaties worden hiervoor momenteel de versterkingsplannen uitgewerkt. Het vervolg van het inspectie- en engineeringprogramma voor de eerste helft van 2017 staat beschreven in het meerjarenprogramma.

Het is belangrijk om de gezondheid en de veiligheidsperceptie van bewoners te betrekken bij de beleidsvorming en de uitvoering van het schadeherstel en versterking in het aardbevingsgebied. Dat vereist meer dan een investering in alleen fysieke veiligheid, maar ook in leefbaarheid. Samen met bestuurders en anderen houdt de NCG dit in de gaten en doet hij waar nodig voorstellen voor verbetering. In het op peil houden van de leefbaarheid is ook een belangrijke rol voor lokale bestuurders weggelegd.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken